

เงินบำนาญและสวัสดิการ

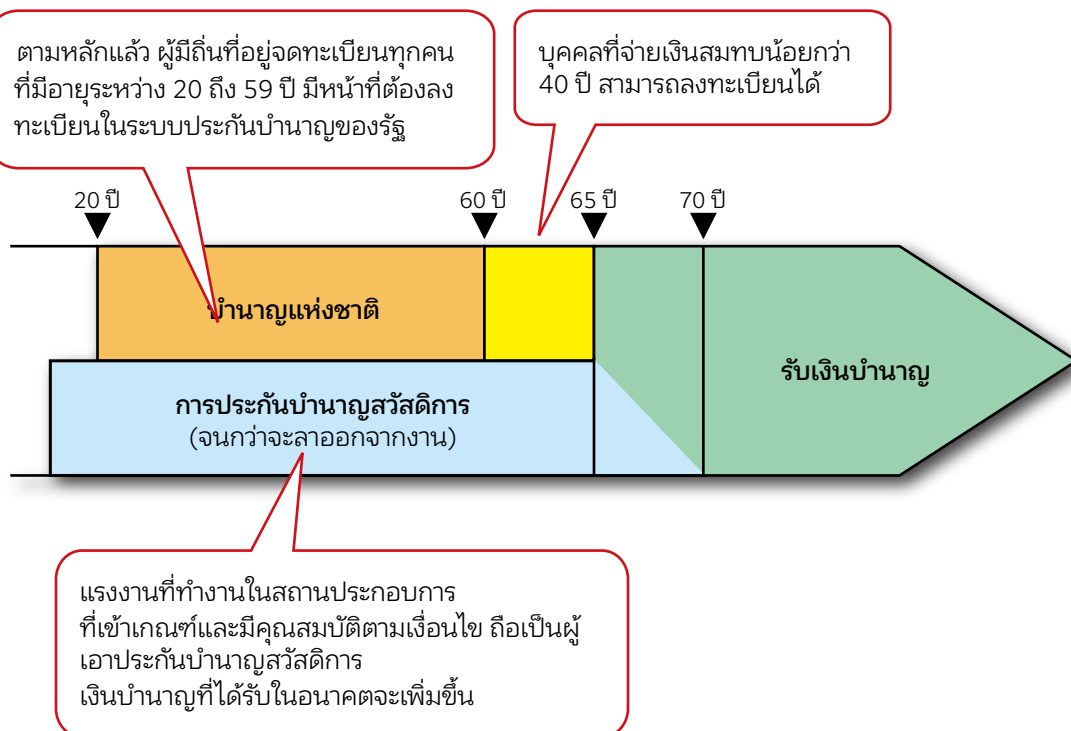
1

เงินบำนาญ

ระบบบำนาญของญี่ปุ่นเป็นระบบที่ทำให้การรับประกันบำนาญตลอดชีวิต โดยให้ผู้คนทุกรุ่นทั้งสังคมเกื้อกูลกันและกันเพื่อเตรียมพร้อมรับมือกับอนาคตที่ไม่อาจคาดเดาได้

โดยดำเนินการในรูปแบบที่ให้คนวัยทำงานต้องชำระเบี้ยประกัน และนำเบี้ยประกันนั้นมาจ่ายเป็นเงินบำนาญแก่ผู้สูงอายุ ฯลฯ นอกจากเงินบำนาญชราภาพแล้ว ยังมีเงินบำนาญสำหรับผู้ทุพพลภาพ และเงินบำนาญสำหรับครอบครัวผู้เสียชีวิตด้วย

[แผนภาพการรับเงินบำนาญพื้นฐานผู้สูงอายุและเงินบำนาญสวัสดิการผู้สูงอายุ]

1-1

เงินบำนาญแห่งชาติ

โดยหลักเกณฑ์ตามระบบเงินบำนาญของรัฐในประเทศญี่ปุ่นแล้ว ทุกคนที่อาศัยอยู่ในประเทศญี่ปุ่นและมีอายุตั้งแต่ 20 ปีขึ้นไปแต่ยังไม่ถึง 60 ปี จำเป็นต้องเอาประกันตามระบบบำนาญของรัฐ

[1] ผู้ประกันตน (ผู้เอาประกัน) และการยื่นเรื่องเอาประกัน

ผู้ประกันตน (ผู้เอาประกัน) เงินบำนาญแห่งชาติมี 3 ประเภท คือ ผู้ประกันตนที่ 1 ถึงที่ 3

(1) ผู้ประกันตนที่ 1

- บุคคลที่ไม่เข้าเกณฑ์เป็นผู้ประกันตนที่ 2 หรือผู้ประกันตนที่ 3 เช่น ผู้ประกอบการอิสระ นักเรียน ฯลฯ จะเป็นผู้ประกันตนที่ 1 ของระบบบำนาญแห่งชาติ
- ผู้ประกันตนจะยื่นเรื่องเพื่อเอาประกัน ณ เขตปกครองในท้องที่ที่อาศัยอยู่

(2) ผู้ประกันตนที่ 2

- ผู้ที่ทำงานในบริษัทและเอาประกันบำนาญสวัสดิการ จะเป็นผู้ประกันตนที่ 2 ของระบบเงินบำนาญแห่งชาติ
- บริษัท (เจ้าของกิจการ) จะยื่นเรื่องเพื่อเอาประกัน

(3) ผู้ประกันตนที่ 3

- คู่สมรสที่อยู่ในอุปการะของผู้เอาประกันบำนาญสวัสดิการ (ผู้ประกันตนที่ 2 ของระบบบำนาญแห่งชาติ) จะเป็นผู้ประกันตนที่ 3 ของระบบบำนาญแห่งชาติ
- คู่สมรส (ผู้ประกันตนที่ 2 ของระบบบำนาญแห่งชาติ) จะยื่นเรื่องเพื่อเอาประกันผ่านบริษัทที่ทำงานอยู่

* คู่สมรสที่อยู่ในอุปการะของผู้ประกันตนที่ 1 ไม่ใช่ผู้ประกันตนที่ 3

* คู่สมรสที่อยู่ในอุปการะของผู้มีสิทธิ์รับเงินบำนาญที่มีอายุตั้งแต่ 65 ปีขึ้นไป และกำลังอยู่ในประกันบำนาญสวัสดิการก็ไม่ใช่ผู้ประกันตนที่ 3

นอกจากนี้ ผู้ที่ไม่เข้าข่าย (1) ถึง (3) เลย และอาศัยอยู่ในประเทศญี่ปุ่นที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไปแต่ไม่ถึง 70 ปี อาจสมัครเป็นผู้ประกันตนของระบบบำนาญแห่งชาติ (ผู้ประกันตนที่เข้าร่วมโดยสมัครใจ) ในกรณีที่ตรงตามเงื่อนไขบางประการ และขั้นตอนการเข้าร่วม จะต้องดำเนินการที่เขตปกครองในท้องที่ที่บุคคลผู้นั้นอาศัยอยู่

* ผู้ที่มีอายุ 65 ปีขึ้นไปแต่ไม่ถึง 70 ปี จำเป็นต้องเข้าข่ายเงื่อนไขสำคัญหลายข้อ เช่น เกิดก่อนวันที่ 1 เมษายน 2508 หรือไม่ตรงตามระยะเวลาสิทธิ์ 10 ปี

[2] เบี้ยประกัน

- เบี้ยประกันบำนาญแห่งชาติของผู้ประกันตนที่ 1 และผู้ประกันตนที่เข้าร่วมโดยสมัครใจ มีอัตราคงที่ นอกจากนี้ ยังสามารถชำระเบี้ยประกัน (ผู้เอาประกันเสริม 400 เยนต่อเดือน) นอกเหนือจากเบี้ยประกันปกติได้ เมื่อมีการยื่นขอ ผู้ประกันตนที่ 2 และผู้ประกันตนที่ 3 ไม่จำเป็นต้องชำระเบี้ยประกันบำนาญแห่งชาติ
- สามารถชำระเบี้ยประกันด้วยใบแจ้งชำระ (ชำระเงินที่จุดให้บริการของสถาบันการเงิน, ร้านสะดวกซื้อ ฯลฯ ได้) การโอนเงินธนาคาร หรือบัตรเครดิต
- มีส่วนลดให้หากรวมชำระเบี้ยประกันล่วงหน้า

- มีระบบยกเว้นเบี้ยประกันและเลื่อนการชำระเบี้ยประกันสำหรับผู้ประกันตนที่ 1 ในกรณีที่ประสบความยากลำบากในการชำระเงินประกันเนื่องจากรายได้ลดลง ว่างงาน ฯลฯ
- โปรดสอบถามรายละเอียดที่สำนักงานเงินบำนาญหรือเขตปกครองในท้องถิ่นที่อาศัยอยู่
 - * หากไม่ชำระเบี้ยประกันต่อเนื่อง
 - เงินบำนาญพื้นฐานผู้สูงอายุจะลดลงประมาณ 20,000 เยนต่อปีสำหรับการไม่ชำระ 1 ปี
 - เมื่อกลายเป็นผู้ทุพพลภาพ อาจไม่ได้รับเงินบำนาญพื้นฐานผู้ทุพพลภาพในบางกรณี
 - เมื่อเสียชีวิต ครอบครัวอาจไม่ได้รับเงินบำนาญพื้นฐานสำหรับครอบครัวผู้เสียชีวิตในบางกรณี

[3] การรับเงิน

เงินบำนาญพื้นฐานผู้สูงอายุ

- ผู้ที่มีระยะเวลาสะสมเพื่อรับสิทธิ (ได้แก่ ระยะเวลาที่ชำระเบี้ยประกันภัยและระยะเวลาที่ได้รับการยกเว้นเบี้ยประกันภัย) ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป จะสามารถรับเงินบำนาญพื้นฐานผู้สูงอายุตั้งแต่อายุ 65 ปี
- จำนวนเงินบำนาญพื้นฐานผู้สูงอายุจะถูกกำหนดโดยระยะเวลาที่ได้ชำระเบี้ยประกัน
- ผู้ชำระเบี้ยประกันตั้งแต่อายุ 20 ถึง 60 ปี เป็นเวลา 40 ปี จะสามารถรับเงินบำนาญพื้นฐานผู้สูงอายุได้เต็มจำนวน
- ชำระเบี้ยประกันภัยเพิ่มเติม จะได้รับเงินบำนาญเพิ่มเติม (ยอดรายปี) เป็นยอด [200 เยน x จำนวนเดือนที่ชำระเบี้ยประกันภัยเพิ่มเติม]
 - * ระยะเวลาที่ไม่ได้ชำระเบี้ยประกันจะไม่ถูกนับเป็นระยะเวลาสะสมเพื่อรับสิทธิ
 - * วิธีการคำนวณจำนวนเงินบำนาญพื้นฐานผู้สูงอายุที่ได้รับยกเว้นเบี้ยประกัน จะแตกต่างกันไปตามประเภทการยกเว้นและสัดส่วนภาระเงินคงคลังของประเทศที่เป็นเงินบำนาญพื้นฐาน

เงินบำนาญพื้นฐานผู้ทุพพลภาพ

- ผู้ที่เข้าเกณฑ์ทุกข้อต่อไปนี้จะสามารถรับเงินบำนาญพื้นฐานผู้ทุพพลภาพ

- (1) วันแรกของการตรวจ

(วันที่รับการตรวจรักษาอาการเจ็บป่วยหรือบาดเจ็บอันเป็นเหตุของภาวะทุพพลภาพโดยแพทย์หรือทันตแพทย์) อยู่ในช่วงระหว่างที่เอาประกันบำนาญแห่งชาติ ฯลฯ
 - (2) ภาวะทุพพลภาพจากอาการเจ็บป่วยหรือบาดเจ็บที่ยังคงเหลืออยู่ระดับหนึ่ง
 - (3) มีคุณสมบัติตามเงื่อนไขการชำระเบี้ยประกัน ณ วันก่อนวันแรกของการตรวจรักษา
- ระดับขั้นทุพพลภาพตามระบบเงินบำนาญพื้นฐานผู้ทุพพลภาพมีขั้นที่ 1 และขั้นที่ 2
- จำนวนเงินบำนาญพื้นฐานผู้ทุพพลภาพจะเปลี่ยนแปลงตามระดับขั้น

- (1) ทุพพลภาพขั้นที่ 1 → จำนวน 1.25 เท่าของเงินบำนาญพื้นฐานผู้สูงอายุเต็มจำนวน
 - (2) ทุพพลภาพขั้นที่ 2 → จำนวนเท่ากับเงินบำนาญพื้นฐานผู้สูงอายุเต็มจำนวน

- กรณีมี “บุตร” จะมีการคำนวณอัตราเพิ่มเติมให้ทั้งขั้นที่ 1 และ 2

เงินบำนาญพื้นฐานครอบครัวผู้เสียชีวิต

- “คู่สมรสที่มีบุตร” หรือ “บุตร” ที่เข้าเกณฑ์ต่อไปนี้จะสามารถรับเงินบำนาญพื้นฐานครอบครัวผู้เสียชีวิตได้

⇒ เข้าเกณฑ์ตามข้อ (1) หรือ (2)

- (1) เมื่อผู้ประกันตนหรือผู้ที่เคยประกันตนเงินบำนาญแห่งชาติที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไปแต่ยังไม่ถึง 65 ปี และมีถิ่นพำนักอยู่ในประเทศญี่ปุ่นเสียชีวิต ถือได้ว่ามีคุณสมบัติตามเงื่อนไขการชำระเบี้ยประกันของเงินบำนาญแห่งชาติ
- (2) ผู้ที่มีระยะเวลาสะสมเพื่อรับสิทธิเงินบำนาญพื้นฐานผู้สูงอายุตั้งแต่ 25 ปีขึ้นไปเสียชีวิต

⇒ การดำรงชีวิตที่ผ่านมาเป็นการอุปถัมภ์โดยผู้เสียชีวิต

- จำนวนเงินบำนาญพื้นฐานครอบครัวผู้เสียชีวิตจะเท่ากับจำนวนเงินบำนาญพื้นฐานผู้สูงอายุเต็มจำนวน กรณีมี “บุตร” จะมีการคำนวณอัตราเพิ่มเติมให้

ข้อควรทราบ

นิยามของคำว่า “บุตร”

คำว่า “บุตร” หมายถึง บุตรที่ยังไม่ได้สมรสดังต่อไปนี้

- บุตรที่ยังอยู่ภายในวันที่ 31 มีนาคมของรอบปีที่อายุครบ 18 ปี
- บุตรที่มีอายุไม่ถึง 20 ปี และอยู่ในภาวะทุพพลภาพขั้นที่ 1 หรือ 2

เงินช่วยเหลือจ่ายคราวเดียวกรณีเสียชีวิต

- กรณีที่ผู้ชำระเบี้ยประกันเป็นเวลาตั้งแต่ 36 เดือนขึ้นไปในฐานะผู้ประกันตนที่ 1 และเสียชีวิตลงโดยไม่ได้รับทั้งเงินบำนาญพื้นฐานผู้สูงอายุและเงินบำนาญพื้นฐานผู้ทุพพลภาพ หากครอบครัวผู้เสียชีวิตไม่สามารถรับเงินบำนาญพื้นฐาน ครอบครัวผู้เสียชีวิตจะสามารถขอรับเงินช่วยเหลือจ่ายคราวเดียวกรณีเสียชีวิตได้
- จำนวนเงินช่วยเหลือจ่ายคราวเดียวกรณีเสียชีวิตจะแตกต่างกันไปตามระยะเวลาที่ชำระเบี้ยประกันและระยะเวลาที่ได้รับยกเว้นเบี้ยประกัน

เงินบำนาญหญิงม่าย

- กรณีสามีชำระเบี้ยประกันเป็นเวลาตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไปในฐานะผู้ประกันตนที่ 1 ของระบบบำนาญแห่งชาติ ภรรยาที่ดำรงชีวิตโดยการอุปถัมภ์ของสามีที่เสียชีวิตและมีความสัมพันธ์กันในฐานะคู่สมรสตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป จะสามารถรับเงินบำนาญหญิงม่ายในช่วงอายุตั้งแต่ 60 ปีจนถึง 65 ปี
- เงินบำนาญหญิงม่ายมีจำนวนเท่ากับ 3 ใน 4 ของจำนวนเงินบำนาญพื้นฐานผู้สูงอายุที่คำนวณเฉพาะช่วงเวลาที่สามียังเป็นผู้ประกันตนที่ 1 เท่านั้น

1-2

การประกันบำนาญสวัสดิการ

แรงงานที่ทำงานในสถานประกอบการที่เข้าเกณฑ์และมีคุณสมบัติตามเงื่อนไข จะเป็นผู้อุปประกันบำนาญสวัสดิการ (เกณฑ์เงื่อนไขสำหรับสถานประกอบการและเกณฑ์เงื่อนไขการเอาประกันจะเหมือนกับ การประกันสุขภาพ)

แรงงานที่ไม่เข้าเกณฑ์เอาประกันบำนาญสวัสดิการ จะเป็นผู้อุปประกันบำนาญแห่งชาติ

[1] ผู้ประกันตน (ผู้เอาประกัน)

- แรงงานที่มีอายุไม่ถึง 70 ปี และทำงานในสถานประกอบการที่อยู่ในเกณฑ์ต่อไปนี้ จะเป็นผู้ประกันตน (ผู้เอาประกัน) ของระบบบำนาญสวัสดิการ
- ผู้ที่มีอายุ 70 ปีขึ้นไป อาจสมัครเป็นผู้ประกันตน (ผู้ประกันตนสำหรับผู้สูงอายุโดยสมัครใจ) ในกรณีที่ตรงตามเงื่อนไขบางประการ เช่น ไม่มีสิทธิ์รับเงินบำนาญชราภาพ ฯลฯ

* เงื่อนไขสำคัญของสถานประกอบการที่เข้าเกณฑ์

สถานประกอบการต่อไปนี้ เป็นสถานประกอบการที่เข้าเกณฑ์

- (1) นิติบุคคล เช่น บริษัทจำกัด ฯลฯ
- (2) สถานประกอบการส่วนบุคคล (ตั้งแต่ 5 คนขึ้นไป) ยกเว้น อุตสาหกรรมเกษตร ป่าไม้ ประมง อุตสาหกรรมบริการ ฯลฯ
- (3) สถานประกอบการที่บังคับใช้โดยสมัครใจตามข้อตกลงการจัดการแรงงาน

เงื่อนไขสำคัญที่จะเป็นผู้ประกันตน

บุคคลที่ได้รับการว่าจ้างในสถานประกอบการซึ่งเข้าข่ายข้อใดข้อหนึ่งใน (ก) ถึง (ค) จะได้เป็นผู้ประกันตน

- (1) พนักงานประจำ ตัวแทนหรือกรรมการบริหาร
- (2) ผู้ที่มีชั่วโมงการทำงานประจำต่อ 1 สัปดาห์และมีชั่วโมงการทำงานประจำต่อ 1 เดือน มากกว่า 3 ใน 4 ของพนักงานประจำที่ทำงานลักษณะเดียวกันในสถานประกอบการเดียวกัน (พนักงานพาร์ทไทม์ พนักงานทำงานพิเศษ)
- (3) ผู้ที่มีเงื่อนไขตรงกับ 4 ข้อต่อไปนี้ แม้ว่าจะทำงานไม่ถึง 3 ใน 4 ของพนักงานประจำก็ตาม
1. ชั่วโมงการทำงานประจำต่อ 1 สัปดาห์ตั้งแต่ 20 ชั่วโมงขึ้นไป 2. ค่าจ้างรายเดือนอย่างน้อย 88,000 บาทขึ้นไป 3. ไม่ใช่นักเรียน 4. ทำงานอยู่ในธุรกิจที่มีพนักงาน 51 คนขึ้นไป

(หมายเหตุ 1) ลูกจ้างที่ได้รับการว่าจ้างจากนายจ้างที่เกี่ยวข้องซึ่งสังกัดหน่วยงานรัฐบาลกลางและส่วนท้องถิ่น สามารถเป็นผู้เอาประกันตนได้เฉพาะเมื่อมีคุณสมบัติตามข้อ 1 ถึง 3 ข้างต้นเท่านั้น

(หมายเหตุ 2) บุคคลที่มีระยะเวลาการจ้างงานที่กำหนดไว้ไม่เกินสองเดือน และคาดว่าจะไม่ได้รับการจ้างงานเกินกว่าระยะเวลาดังกล่าว จะไม่มีสิทธิ์เข้าเป็นผู้เอาประกันตน (แม้ว่าระยะเวลาการจ้างงานเดิมจะน้อยกว่าสองเดือน แต่ในบางกรณีอาจมีสิทธิ์เข้าเป็นผู้เอาประกันตนตั้งแต่เริ่มจ้างงาน)

[2] เบี้ยประกัน

- เบี้ยประกันที่ผู้ประกันตนต้องรับภาระจะถูกคำนวณดังนี้

เงินเดือนแต่ละเดือน (จำนวนค่าตอบแทนมาตรฐานต่อเดือน) และโบนัส
(จำนวนโบนัสมาตรฐาน) $\times$ อัตราเบี้ยประกัน $\div$ 2

* เจ้าของกิจการและผู้ประกันตน (ผู้เอาประกัน) จะรับภาระค่าเบี้ยประกันเงินบำนาญสวัสดิการคนละครึ่ง

[3] การชำระเบี้ยประกัน

เงินบำนาญสวัสดิการผู้สูงอายุ

- ผู้ที่ตรงตามเกณฑ์คุณสมบัติสำหรับการรับเงินบำนาญผู้สูงอายุขั้นพื้นฐาน และได้ลงทะเบียนประกันบำนาญพนักงานมาแล้วอย่างน้อยหนึ่งเดือน จึงจะมีสิทธิได้รับเงินบำนาญสวัสดิการผู้สูงอายุ
- จำนวนเงินบำนาญสวัสดิการผู้สูงอายุจะกำหนดตามเงินเดือนแต่ละเดือน (จำนวนค่าตอบแทนมาตรฐาน) และระยะเวลาที่เคยเป็นผู้ประกันตน (ผู้เอาประกัน) ของเงินบำนาญสวัสดิการ
- * ผู้ที่มีปีเกิดในบางช่วงปีและมีคุณสมบัติตามเงื่อนไขการชำระเบี้ยประกัน อาจสามารถรับเงินบำนาญสวัสดิการผู้สูงอายุก่อนอายุ 65 ปีได้

เงินบำนาญสวัสดิการผู้ทุพพลภาพ

- ผู้ที่เข้าเกณฑ์ทุกข้อต่อไปนี้จะสามารถรับเงินบำนาญสวัสดิการผู้ทุพพลภาพ
 - (1) วันแรกของการตรวจ (วันที่รับการตรวจรักษาอาการเจ็บป่วยหรือบาดเจ็บอันเป็นเหตุของภาวะทุพพลภาพโดยแพทย์หรือทันตแพทย์) ที่อยู่ในช่วงเวลากำลังเอาประกันบำนาญสวัสดิการ
 - (2) มีภาวะทุพพลภาพหลงเหลืออยู่จากการเจ็บป่วยหรือบาดเจ็บไม่น้อยกว่าที่กำหนด
 - (3) มีคุณสมบัติตามเงื่อนไขของการชำระเบี้ยประกัน ณ วันก่อนวันตรวจสุขภาพวันแรก
- ระดับชั้นทุพพลภาพตามระบบบำนาญสวัสดิการผู้ทุพพลภาพมีชั้นที่ 1 ชั้นที่ 2 และชั้นที่ 3
- จำนวนเงินบำนาญสวัสดิการผู้ทุพพลภาพจะเปลี่ยนแปลงตามระดับชั้น
 - (1) ทุพพลภาพชั้นที่ 1 → 1.25 เท่าของเงินบำนาญสวัสดิการผู้สูงอายุ
 - (2) ทุพพลภาพชั้นที่ 2 และ 3 → เท่ากับเงินบำนาญสวัสดิการผู้สูงอายุ
- * สำหรับเงินบำนาญสวัสดิการผู้ทุพพลภาพชั้นที่ 3 จะมีเกณฑ์อัตราต่ำสุดกำหนดไว้
 เกณฑ์อัตราต่ำสุด = จำนวนเงินบำนาญพื้นฐานผู้ทุพพลภาพชั้นที่ 2 $\times$ 3/4
 แม้ภาวะทุพพลภาพจะยังไม่เข้าเกณฑ์ที่สามารถรับเงินบำนาญสวัสดิการผู้ทุพพลภาพได้ แต่บางกรณีอาจสามารถรับเงินช่วยเหลือผู้ทุพพลภาพแบบจ่ายคราวเดียวได้

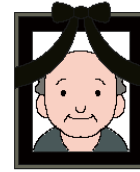
เงินบำนาญสวัสดิการครอบครัวผู้เสียชีวิต

- ครอบครัวผู้เสียชีวิตที่ดำรงชีวิตโดยความอุปถัมภ์ของผู้เสียชีวิตที่มีคุณสมบัติตามเงื่อนไขข้อใดข้อหนึ่งดังต่อไปนี้ จะสามารถรับเงินบำนาญสวัสดิการครอบครัวผู้เสียชีวิตได้
 - (1) เมื่อผู้ประกันตน (ผู้เอาประกัน) เสียชีวิต และเป็นผู้ที่มีคุณสมบัติตามเงื่อนไขการชำระเบี้ยประกัน
 - (2) เมื่อผู้ประกันตน (ผู้เอาประกัน) เป็นผู้ที่มีคุณสมบัติตามเงื่อนไขการชำระเบี้ยประกัน เสียชีวิตภายใน 5 ปีนับจากการตรวจรักษาอาการเจ็บป่วยหรือบาดเจ็บอันเป็นเหตุของภาวะทุพพลภาพเป็นครั้งแรก โดยที่ยังอยู่ในระหว่างที่เป็นผู้ประกันตน (ผู้เอาประกัน)
 - (3) เมื่อผู้ประกันตนหรือผู้ที่เคยเป็นผู้ประกันตนมีระยะเวลาสะสมเพื่อรับสิทธิเงินบำนาญพื้นฐานผู้สูงอายุตั้งแต่ 25 ปีขึ้นไป
 - (4) ผู้ที่สามารถรับเงินบำนาญสวัสดิการผู้ทุพพลภาพชั้นที่ 1 หรือชั้นที่ 2 เสียชีวิต
- จำนวนเงินบำนาญสวัสดิการครอบครัวผู้เสียชีวิตจะเป็น 3 ใน 4 ของจำนวนเงินบำนาญสวัสดิการผู้สูงอายุ

ข้อควรทราบ

นิยามของคำว่า “ครอบครัวผู้เสียชีวิต”

- คำว่า “ครอบครัวผู้เสียชีวิต” หมายถึงบุคคลดังต่อไปนี้
- (1) คู่สมรส (สามีมีอายุตั้งแต่ 55 ปีขึ้นไป เริ่มจ่ายเงินให้ตั้งแต่อายุ 60 ปี)
 - (2) บุตร (เหมือนกับบุตรในกรณีเงินบำนาญแห่งชาติ)
 - (3) บิดามารดา (อายุตั้งแต่ 55 ปีขึ้นไป เริ่มจ่ายเงินให้ตั้งแต่อายุ 60 ปี)
 - (4) หลานที่เป็นลูกของบุตร (เงื่อนไขเดียวกับบุตร)
 - (5) ปู่ย่าตายาย (อายุตั้งแต่ 55 ปีขึ้นไป เริ่มจ่ายเงินให้ตั้งแต่อายุ 60 ปี)
- * กรณีสามีมีสิทธิรับเงินบำนาญพื้นฐานครอบครัวผู้เสียชีวิต จะสามารถรับเงินบำนาญสวัสดิการครอบครัวผู้เสียชีวิตได้ตั้งแต่อายุ 55 ปี
- * บิดามารดา หลานที่เป็นลูกของบุตร และปู่ย่าตายายจะไม่สามารถรับเงินได้ หากผู้ที่อยู่ลำดับใกล้ชิดกว่ารับเงินไปแล้ว

1-3

เงินช่วยเหลือจ่ายคราวเดียวกรณีเวนคืนประกัน

เงื่อนไขในการร้องขอรับเงิน

ผู้ที่เข้าเกณฑ์ทุกข้อดังต่อไปนี้จะสามารถร้องขอรับเงินช่วยเหลือจ่ายคราวเดียวกรณีเวนคืนประกันได้ในกรณีที่เดินทางออกจากญี่ปุ่น

- (1) ไม่ถือสัญชาติญี่ปุ่น
- (2) มีระยะเวลาการเป็นผู้ประกันตน (ผู้เอาประกัน) ในระบบประกันบำนาญสวัสดิการหรือมีระยะเวลาการจ่ายเบี้ยประกันในฐานะผู้ประกันตนที่ 1 ในระบบบำนาญแห่งชาติไปแล้ว ตั้งแต่ 6 เดือนเป็นต้นไป
- (3) ระยะเวลายังไม่ถึงเกณฑ์มีสิทธิรับเงินบำนาญชราภาพ (รวมทั้งสิ้น 10 ปี)
- (4) ไม่มีที่อยู่ในประเทศญี่ปุ่นอีกต่อไป
- (5) ไม่ใช่ผู้ประกันตนในระบบเงินบำนาญแห่งชาติหรือระบบบำนาญสวัสดิการอีกต่อไป
- (6) ไม่เคยเป็นผู้มีสิทธิรับเงินบำนาญผู้ทุพพลภาพ เป็นต้น
- (7) เดินทางออกจากญี่ปุ่น ยังไม่เกิน 2 ปี

ข้อควรระวังเมื่อร้องขอรับเงิน

กรณีร้องขอรับเงินช่วยเหลือจ่ายคราวเดียวกรณีเวนคืนประกัน โปรดตรวจสอบข้อควรระวังต่อไปนี้โดยละเอียด

- (1) หากได้รับเงินช่วยเหลือจ่ายคราวเดียวกรณีเวนคืนประกันแล้ว บันทึกประวัติการเอาประกันในระบบบำนาญของญี่ปุ่นจะหายไปทั้งหมด จึงอยากให้คำนึงถึงการรับเงินบำนาญผู้สูงอายุของญี่ปุ่นในภายหลัง แล้วพิจารณาให้รอบคอบก่อนที่จะร้องขอรับเงินช่วยเหลือจ่ายคราวเดียวกรณีเวนคืนประกันหรือไม่
 - * สามารถดาวน์โหลดใบคำร้องขอรับเงินช่วยเหลือจ่ายคราวเดียวกรณีเวนคืนประกันได้จากโฮมเพจขององค์การเงินบำนาญแห่งประเทศญี่ปุ่น โปรดอ่านรายละเอียดข้อควรระวังจากคำเตือนในใบคำร้องให้ดี
- (2) กรณีที่ยังมีที่อยู่ในประเทศญี่ปุ่น ณ วันที่องค์การเงินบำนาญแห่งประเทศญี่ปุ่นรับเรื่องใบคำร้อง ท่านจะไม่สามารถรับเงินช่วยเหลือจ่ายคราวเดียวกรณีเวนคืนประกันได้ ดังนั้นกรณีจะร้องขอรับเงินช่วยเหลือจ่ายคราวเดียวกรณีเวนคืนประกัน โปรดยื่นแจ้งย้ายออกที่เขตปกครองในท้องถิ่นที่เคยอาศัยอยู่ก่อน
- (3) กรณียื่นเรื่องจากในประเทศญี่ปุ่นก่อนที่จะเดินทางออกนอกญี่ปุ่น เช่น ส่งใบคำร้องทางไปรษณีย์ ฯลฯ โปรดดำเนินการให้ใบคำร้องมาถึงองค์การเงินบำนาญแห่งประเทศญี่ปุ่นหลังจากวันที่ท่านเดินทางออกนอกประเทศไปแล้ว
- (4) จำนวนเงินช่วยเหลือจ่ายคราวเดียวกรณีเวนคืนประกันจะคำนวณตามระยะเวลาการเอาประกันในระบบบำนาญของญี่ปุ่นสูงสุด 5 ปี (60 เดือน)

โปรดตรวจสอบใบคำร้อง สถานที่ส่งใบคำร้อง และรายละเอียดเกี่ยวกับเงินช่วยเหลือจ่ายคราวเดียวกรณีเวนคืนประกันจากโฮมเพจขององค์การเงินบำนาญแห่งประเทศญี่ปุ่น (Japan Pension Service)

<https://www.nenkin.go.jp/shinsei/jukyu/sonota-kyufu/20150406.html>

ข้อควรทราบ

ความตกลงการประกันสังคม

ปัจจุบันประเทศญี่ปุ่นได้ทำความตกลงประกันสังคมไว้กับประเทศต่าง ๆ ผู้มีระยะเวลาเอาประกันบำนาญแห่งชาติของประเทศที่ทำความตกลงประกันสังคมเอาไว้ แม้ระยะเวลาเอาประกันในระบบบำนาญแห่งชาติของประเทศนั้น ๆ จะเป็นระยะเวลาสั้น ๆ ก็ตาม แต่เมื่อนับรวมระยะเวลาเอาประกันบำนาญของทั้งสองประเทศแล้ว บางกรณีอาจขอรับเงินบำนาญแห่งชาติของประเทศญี่ปุ่นหรือประเทศคู่ตกลงได้

โปรดดูโฮมเพจของกระทรวงสาธารณสุข แรงงาน และสวัสดิการว่าประเทศญี่ปุ่นได้ทำความตกลงประกันสังคมกับประเทศใดบ้าง

<https://www.mhlw.go.jp/stf/seisakunitsuite/bunya/nenkin/nenkin/shakaihoshou.html>

2

การประกันการดูแลระยะยาว

ประเทศญี่ปุ่นมีระบบประกันการดูแลระยะยาว ซึ่งเป็นระบบที่ให้สังคมโดยรวม เกื้อกูลผู้สูงอายุที่จำเป็นต้องได้รับการบริบาล ผู้เอาประกันในระบบประกันการดูแลระยะยาวจะชำระเบี้ยประกัน จะใช้บริการการบริบาลได้โดยจ่ายค่าใช้จ่ายเพียงบางส่วน เมื่อมีความจำเป็นต้องได้รับการบริบาล

2-1

ผู้เข้าเกณฑ์การเอาประกัน

ผู้อายุตั้งแต่ 40 ปีขึ้นไปและอาศัยอยู่ในประเทศญี่ปุ่นเกินกว่า 3 เดือน จะเป็นผู้เข้าเกณฑ์การเอาประกันการดูแลระยะยาว

2-2

เบี้ยประกัน

เบี้ยประกันการดูแลระยะยาวที่ผู้เข้าเกณฑ์การเอาประกันต้องชำระนั้น จะถูกกำหนดตามรายได้ของปีก่อนหน้า ฯลฯ นอกจากรายได้แล้ว ค่าเบี้ยประกันยังแตกต่างกันไปตามช่วงอายุ พื้นที่ที่อาศัยอยู่ ฯลฯ ดังนี้

- (1) อายุตั้งแต่ 65 ขึ้นไป (ผู้ประกันตนที่ 1)
โดยหลักเกณฑ์แล้ว จะเรียกเก็บโดยหักจากเงินบำนาญ (บางท่านอาจถูกเรียกเก็บโดยใบแจ้งชำระ ฯลฯ)
- (2) อายุตั้งแต่ 40 ปีขึ้นไป แต่ยังไม่ถึง 65 ปี (ผู้ประกันตนที่ 2)
เรียกเก็บโดยบวกเพิ่มเข้าไปกับเบี้ยประกันค่ารักษาพยาบาล

โปรดตรวจสอบรายละเอียดของระบบประกันการดูแลระยะยาว

(ผู้ประกันตนที่ 2) ได้จากโฮมเพจด้านล่าง

https://www.mhlw.go.jp/stf/newpage_10548.html

2-3

การใช้บริการการบริบาล

ขั้นตอนการใช้บริการการบริบาลมีดังนี้

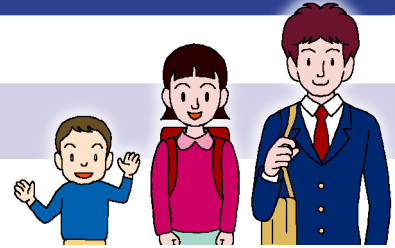
- (1) แจ้งความจำนงค์ขอ "ใบรับรองความจำเป็นต้องพึ่งพาการบริบาล (ความจำเป็นต้องพึ่งพาความช่วยเหลือ)" ต่อเขตปกครองในท้องที่เพื่อขอรับการรับรอง
 - * ในการใช้บริการการบริบาล จำเป็นต้องมี "ใบรับรองความจำเป็นต้องพึ่งพาการบริบาล (ความจำเป็นต้องพึ่งพาความช่วยเหลือ)"
 - * เมื่อยื่นแจ้งความจำนงค์แล้ว จะมีการตรวจสภาพร่างกายและจิตใจ ซึ่งโดยหลักเกณฑ์แล้ว จะมีการแจ้งผลให้ทราบภายใน 30 วัน
- (2) ขอให้ผู้จัดการงานบริบาลหรือศูนย์สนับสนุนการบูรณาการชุมชนจัดทำแผนบริการการบริบาล (แผนการดูแล)
 - * โปรดแจ้งความจำนงค์กับสถานบริบาลโดยตรงในตอนเช้าสถานบริบาล
- (3) รับการบริการตามแผนการดูแล
 - * นอกจากนี้ยังมีบริการป้องกันภาวะพึ่งพาการบริบาล และบริการสนับสนุนการดำเนินชีวิตให้แก่ผู้ที่ไม่ได้รับ "ใบรับรองความจำเป็นต้องพึ่งพาการบริบาล (ความจำเป็นต้องพึ่งพาความช่วยเหลือ)" โปรดสอบถามรายละเอียดจากเขตปกครองในท้องที่ที่อาศัยอยู่

3

สวัสดิการบุตร

3-1

ค่าเลี้ยงดูบุตร

โปรดดูเรื่องค่าเลี้ยงดูบุตรจากบทที่ 4 หัวข้อ 2.3-4

3-2

เงินช่วยเหลือเลี้ยงดูบุตร

- เป็นเงินช่วยเหลือที่จ่ายให้สำหรับเด็กที่ได้รับการเลี้ยงดูในครอบครัวที่มีผู้ปกครองเหลือเพียงคนเดียว ฯลฯ (*)
- สามารถรับเงินช่วยเหลือได้ในกรณีที่กำลังให้ความคุ้มครองดูแลแก่เด็กที่เข้าเกณฑ์เงื่อนไขข้อใดข้อหนึ่งดังต่อไปนี้

- (1) เด็กที่บิดามารดายุติการสมรส
- (2) เด็กที่บิดาหรือมารดาเสียชีวิต
- (3) เด็กที่บิดาหรือมารดาอยู่ในภาวะทุพพลภาพที่กำหนด
- (4) เด็กที่ไม่ทราบแน่ชัดว่าบิดาหรือมารดายังมีชีวิตอยู่หรือไม่

(*) คำว่า “เด็ก” หมายถึง ผู้ยังอยู่ภายในวันที่ 31 มีนาคมของรอบปีที่อายุครบ 18 ปี หรือผู้ทุพพลภาพที่กำหนดที่อายุไม่ถึง 20 ปี

จำนวนเงินช่วยเหลือรายเดือน

* จำนวนเงินในปีงบประมาณ 2567 (เปลี่ยนแปลงตามค่าครองชีพทุกปี)

- กรณีบุตรคนแรก หรือกรณีมีบุตรคนเดียว
จำนวนเงินทั้งสิ้น : 45,500 บาท จำนวนเงินบางส่วน: ตั้งแต่ 45,490 จนถึง 10,740 บาท
- จำนวนเงินที่เพิ่มขึ้นกรณีมีบุตรตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป
จำนวนเงินทั้งสิ้น : 10,750 บาท จำนวนเงินบางส่วน: ตั้งแต่ 10,740 จนถึง 5,380 บาท

* จำนวนเงินช่วยเหลือจะเปลี่ยนแปลงทุกปีตามค่าครองชีพ และจะไม่จ่ายเงินช่วยเหลือให้อีกสำหรับผู้มีรายได้ในปีที่ผ่านมาเกินกว่าจำนวนที่กำหนดแล้ว นอกจากนี้ เมื่อรับเงินบำนาญของรัฐได้แล้ว ก็จะไม่ได้รับเงินช่วยเหลือเป็นบางส่วนหรือทั้งหมด โปรดสอบถามรายละเอียดจากเขตปกครองในท้องที่ที่อาศัยอยู่

3-3

เงินช่วยเหลือเลี้ยงดูบุตรพิเศษ

จะจ่ายเงินช่วยเหลือแก่ผู้ปกครองที่เลี้ยงดูเด็กทุพพลภาพทางร่างกายหรือจิตใจ (อายุต่ำกว่า 20 ปี) อยู่ในครอบครัว

* จะไม่จ่ายเงินช่วยเหลือให้อีก เมื่อผู้ปกครองมีรายได้ในปีที่ผ่านมาเกินกว่าจำนวนที่กำหนด โปรดสอบถามรายละเอียดจากเขตปกครองในท้องถิ่นที่อาศัยอยู่

จำนวนเงินที่สามารถรับได้

* จำนวนเงินในปีงบประมาณ 2567 (เปลี่ยนแปลงทุกปีตามค่าครองชีพ)

- กรณีเด็กทุพพลภาพหนักเป็นพิเศษ (เทียบเท่ากับขั้นที่ 1 ในระบบบำนาญพื้นฐานผู้ทุพพลภาพ) คนละ 55,350 เยนต่อเดือน
- กรณีเด็กทุพพลภาพหนัก (เทียบเท่ากับขั้นที่ 2 ในระบบบำนาญพื้นฐานผู้ทุพพลภาพ) คนละ 36,860 เยนต่อเดือน

3-4

เงินช่วยเหลือสวัสดิการเด็กทุพพลภาพ

จะจ่ายเงินช่วยเหลือแก่เด็กที่อยู่ในภาวะพึ่งพาการบริหารอยู่เป็นปกติ เนื่องจากภาวะทุพพลภาพทางร่างกายหรือจิตใจอย่างหนัก (อายุต่ำกว่า 20 ปี)

* จะไม่จ่ายเงินช่วยเหลือให้อีก เมื่อเจ้าตัวมีรายได้ในปีที่ผ่านมาเกินกว่าจำนวนที่กำหนด โปรดสอบถามรายละเอียดจากเขตปกครองในท้องถิ่นที่อาศัยอยู่

จำนวนเงินที่สามารถรับได้

* จำนวนเงินในปีงบประมาณ 2567 (เปลี่ยนแปลงทุกปีตามค่าครองชีพ)

15,690 เยนต่อเดือน

4

สวัสดิการทุพพลภาพ

4-1

สมุดประจำตัวผู้ทุพพลภาพ

กรณีมีภาวะทุพพลภาพทางร่างกายหรือจิตใจ จะสามารถขอรับสมุดประจำตัวผู้ทุพพลภาพได้ตามระดับความทุพพลภาพ

หากได้รับสมุดประจำตัวผู้ทุพพลภาพแล้ว จะสามารถนำไปใช้ลดหย่อนภาษี ลดค่าเดินทาง ฯลฯ

ประเภทของสมุดประจำตัวผู้ทุพพลภาพ

- สมุดประจำตัวผู้ทุพพลภาพทางร่างกาย : ผู้ทุพพลภาพทางร่างกายอย่างถาวร
- สมุดประจำตัวฟื้นฟูและเสริมสร้าง : ผู้ทุพพลภาพทางสติปัญญา
- สมุดประจำตัวสวัสดิการสุขภาพผู้ทุพพลภาพทางจิตใจ : ผู้มีข้อจำกัดในการดำเนินชีวิตประจำวันหรือการใช้ชีวิตในสังคมเนื่องจากความทุพพลภาพทางสติปัญญา

โปรดตรวจสอบรายละเอียดจากโฮมเพจด้านล่าง

https://www.mhlw.go.jp/stf/seisakunitsuite/bunya/hukushi_kaigo/shougaishahukushi/techou.html

* โปรดสอบถามรายละเอียดจากเขตปกครองใกล้บ้านในท้องที่ที่อาศัยอยู่

4-2

บริการของรัฐสำหรับผู้ทุพพลภาพหรือเด็กทุพพลภาพ

สามารถใช้บริการต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนการดำเนินชีวิตประจำวันและการใช้ชีวิตสังคมของผู้ทุพพลภาพ ประเภทของบริการ ได้แก่ การสนับสนุนด้านการบริหารหรือการฝึกอบรม ฯลฯ

และประเภทของบริการของรัฐแก่เด็กทุพพลภาพ ได้แก่ การส่งเสริมพัฒนาการของเด็กทุพพลภาพ การบริหาร ฯลฯ

โปรดสอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมเกี่ยวกับบริการของรัฐแก่ผู้ทุพพลภาพหรือเด็กทุพพลภาพจากเขตปกครองในท้องที่ที่อาศัยอยู่

5

ความคุ้มครองการยังชีพ

หลังจากลงมือทำตามหัวข้อ 5-1 แล้ว รายได้ของครัวเรือนยังต่ำกว่าค่าครองชีพขั้นต่ำ จะสามารถรับเบี้ยคุ้มครองเป็นส่วนต่างของค่าครองชีพขั้นต่ำหักลบด้วยรายได้

* ค่าครองชีพขั้นต่ำจะถูกกำหนดโดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข แรงงาน และสวัสดิการ

สำหรับชาวต่างชาติดังต่อไปนี้ อาจเข้าเกณฑ์ได้รับการคุ้มครองตามความคุ้มครองการยังชีพ

- ผู้ที่ไม่มีข้อจำกัดในการทำกิจกรรม ได้แก่ ผู้พำนักรถ, คู่สมรสของชาวญี่ปุ่น, คู่สมรสของผู้พำนักรถ, ผู้ตั้งถิ่นฐาน ฯลฯ

โปรดสอบถามรายละเอียดจากเขตปกครองในท้องที่ที่อาศัยอยู่

5-1

เงื่อนไขในการรับความคุ้มครองการยังชีพ

[1] การใช้ทรัพย์สิน

กรณีมีที่ดินหรือบ้านที่ไม่ได้ใช้ประโยชน์เพื่อการฝากเงิน ออมเงิน หรือการดำรงชีวิต โปรดนำมาขายหรือดำเนินการอื่นเพื่อใช้เป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินชีวิต

[2] การใช้ความสามารถ

โปรดทำงานตามความสามารถของตน หากสามารถทำงานได้

[3] ผลประโยชน์อื่น ๆ

กรณีได้รับการช่วยเหลือโดยระบบอื่น ๆ เช่น เงินบำนาญ เงินช่วยเหลือ ฯลฯ โปรดใช้สิทธิประโยชน์จากระบบดังกล่าวก่อน

[4] การพึ่งพาผู้ที่มีหน้าที่อุปการะ

โปรดขอรับความช่วยเหลือจากบิดามารดา ครอบครัวย ฯลฯ หากสามารถทำได้

5-2

ประเภทและรายละเอียดความคุ้มครอง

เงินช่วยเหลือจะจ่ายตามค่าใช้จ่ายที่จำเป็นต่อการดำเนินชีวิต

ค่าใช้จ่ายที่จำเป็นต่อการดำเนินชีวิต	ประเภทความช่วยเหลือ	รายละเอียดเงินช่วยเหลือ
ค่าใช้จ่ายที่จำเป็นในชีวิตประจำวัน (ค่าอาหาร เสื้อผ้า ค่าสาธารณูปโภค ฯลฯ)	ความช่วยเหลือในชีวิตประจำวัน	- ค่าใช้จ่ายส่วนตัว เช่น ค่าอาหาร - คำนวณจำนวนเงินตามเกณฑ์มาตรฐาน โดยรวมถึงค่าใช้จ่ายในครัวเรือน เช่น ค่าสาธารณูปโภค ฯลฯ
ค่าเช่าบ้าน เช่น ห้องพัก ฯลฯ	ความช่วยเหลือด้านที่พักอาศัย	จ่ายให้ตามค่าใช้จ่ายจริงภายในเกณฑ์ที่กำหนด
ค่าใช้จ่ายเพื่อการศึกษาภาคบังคับ เช่น อุปกรณ์การเรียนที่จำเป็น ฯลฯ	ความช่วยเหลือด้านการศึกษา	จ่ายให้ตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด (ค่าใช้จ่ายบางอย่างภายในขอบเขตที่กำหนดไว้)
ค่าบริการทางการแพทย์	ความช่วยเหลือด้านการแพทย์	ค่าใช้จ่ายจะถูกจ่ายให้แก่สถาบันทางการแพทย์โดยตรง (ผู้อยู่ในความคุ้มครองไม่มีภาระต้องจ่าย)
ค่าบริการการบริบาล	ความช่วยเหลือด้านบริบาล	ค่าใช้จ่ายจะถูกจ่ายให้แก่ผู้บริบาลโดยตรง (ผู้อยู่ในความคุ้มครองไม่มีภาระต้องจ่าย)
ค่าใช้จ่ายในการคลอดบุตร	ความช่วยเหลือด้านการคลอดบุตร	จ่ายให้ตามค่าใช้จ่ายจริงภายในเกณฑ์ที่กำหนด
ค่าใช้จ่ายในการฟื้นฟูทักษะที่จำเป็นเพื่อใช้ในการทำงาน	ความช่วยเหลือด้านการทำงานเพื่อดำรงชีวิต	จ่ายให้ตามค่าใช้จ่ายจริงภายในเกณฑ์ที่กำหนด (ค่าใช้จ่ายบางส่วนในการเข้าเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เป็นต้น จะพิจารณาตามจำนวนเงินมาตรฐานที่กำหนดไว้)
ค่าใช้จ่ายในพิธีฌาปนกิจ	ความช่วยเหลือในพิธี	จ่ายให้ตามค่าใช้จ่ายจริงภายในเกณฑ์ที่กำหนด

6

ระบบส่งเสริมผู้มีปัญหาการดำรงชีวิตให้พึ่งพาตนเองได้

มีบริการให้คำปรึกษา (หน่วยงานสนับสนุนการพึ่งพาตนเอง) สำหรับผู้ที่กำลังประสบปัญหาหรืออยู่ในภาวะลำบาก ขึ้นอยู่กับลักษณะของปัญหาที่ท่านปรึกษา ท่านอาจได้รับการสนับสนุนในด้านต่าง ๆ เช่น การหางาน รายได้ของครัวเรือน และที่อยู่อาศัย กรุณาติดต่อหน่วยงานสนับสนุนการพึ่งพาตนเองในพื้นที่ของท่านเป็นอันดับแรก

รายชื่อหน่วยงานสนับสนุนการพึ่งพาตนเอง

<https://minna-tunagaru.jp/ichiran/>

